

**НАРЕДБА ЗА ВОДНОСПАСИТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ
И ОБЕЗОПАСЯВАНЕТО НА ВОДНИТЕ ПЛОЩИ**
ПРИЕТА С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 182 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 1996 Г.
, обн., ДВ, бр. 65 от 31 юли 1996 г.

Раздел I
Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се уреждат водноспасителната дейност, както и изискванията, на които трябва да отговарят водните площи за осигуряване безопасността на хората и предотвратяване на удавянията.

Чл. 2. На обезопасяване подлежат: плувните басейни, откритите канали, изкопите, участъците от морските крайбрежни води, реките, езерата, язовирите и микроязовирите, които се използват за къпане, плуване, гребане и други водни спортове, както и при използване на плавателни съдове и съоръжения с развлекателна цел.

Чл. 3. Стопанинът на водната площ осигурява оборудването на спасителните постове, станции и медицинското обслужване.

Чл. 4. Кметовете на общините, на чиито територии се намират водните площи по чл. 2, ежегодно до 31 март със заповед определят разрешените за къпане места въз основа на заключения на органите на държавния санитарен контрол, районните центрове по здравеопазване, регионалните комитети на Българския червен кръст и териториалните поделения на Националната полиция.

Чл. 5. Ежегодно до 30 април комисия, определена от кмета на общината, проверява готовността на водните площи и разрешава ползването им през летния сезон.

Чл. 6. Организацията на водноспасителната дейност и обезопасяването на водните площи, ползвани организирано от деца и ученици, се провежда при условия и по ред, определени от министъра на образованието, науката и технологиите и от министъра на здравеопазването.

Раздел II
Обезопасяване на водните площи

Чл. 7. Обезопасяването на водните площи е:

1. минимално;
2. средно;
3. максимално.

Чл. 8. (1) Открити канали, изкопи, ями и други водни площи, запълнени с вода, чиято дълбочина е по-голяма от 120 см, подлежат на минимално обезопасяване.

(2) Водните площи по ал. 1 се обезопасяват с лесно забележими знаци, забраняващи къпането, на които се посочва конкретната опасност. Табелите се поставят на разстояние не по-голямо от 200 м между тях.

(3) Когато водните площи се намират в населените места или в непосредствена близост до тях, се оградят с парапети или пояс от нискостеблени растения.

(4) Когато скоростта на водата в откритите канали е по-голяма от 1,5 м/сек, по протежение на каналите се поставят стълби за слизане до дъното. В населените места те са на разстояние до 200 м, а извън населените места - до 500 метра.

Чл. 9. (1) Бреговете ивици на неохряняемите морски, речни, язовирни и други площи, както и на забранените за къпане водоеми подлежат на средно обезопасяване.

(2) През летния сезон от 1 май до 30 октомври стопаните на водните площи по ал. 1 поставят забранителни, предупредителни и информационни знаци, посочени в [приложение № 1](#).

(3) В забранителните знаци се посочват причините, наложили забраната, предупредителните - опасностите при къпане, в информационните - начините за оказване на първа помощ и разстоянията до най-близкия телефон и медицински пункт.

(4) Знаците се изработват от устойчиви на атмосферните условия материали с размери от 60 до 80 см.

Чл. 10. (1) Плувните басейни, плажовете и другите водни площи или участъци от тях, които се използват за къпане, плуване и водни спортове, подлежат на максимално обезопасяване.

(2) За максималното обезопасяване е необходимо осигуряването на спасителни постове, спасителни станции, медицински и реанимационни пунктове.

Раздел III

Организация на водноспасителната дейност

Чл. 11. (1) Спасителен пост се разкрива:

1. на разстояние до 100 м брегова ивица на водна площ, подлежаща на максимално обезопасяване;
2. на плувен басейн с дължина над 25 м и повърхност над 312,5 кв. м;
3. при масови прояви по плуване и водни спортове и при използване на плавателни съдове с развлекателна цел.

(2) При плувен басейн с дължина до 25 м и повърхност до 312,5 кв. м водноспасителната дейност се осигурява от един спасител за цялото работно време на басейна.

Чл. 12. Личният състав на спасителния пост се състои най-малко от двама спасители, единият от които е старши на поста. При носене на дежурството единият от тях наблюдава непрекъснато прилежащата на поста зона на спасяване, а другият има готовност за предприемане на спасителна акция. Дежурството е ежедневно за времето от 8 до 18 ч.

Чл. 13. (1) Спасителният пост се оборудва с инвентар и съоръжения, посочени в [приложение № 2](#).

(2) Облеклото на личния състав на спасителния пост, спасителните и плавателни средства и съоръжения се оцветяват в оранжев цвят и носят емблемата на водноспасителната служба.

Чл. 14. (1) Спасителни станции се организират при водни площи, около които има разкрити 5 и повече спасителни поста, и се обзавеждат съгласно [приложение № 3](#).

(2) На входните места и около спасителните кули на спасителните станции се поставят табла със схеми на плажната ивица и с означение на: специфичните особености на къпалното място; разположението на спасителните постове; медицинския пункт; администрацията; телефона на центъра за спешна медицинска помощ или отделенията за бърза и неотложна медицинска помощ; температура на водата и въздуха; силата на вятъра и вълнението; работното време на спасителните постове и станции.

(3) На местата, посочени в ал. 2, се поставят и табла с означенията на международната флагова сигнализация съгласно [приложение № 4](#).

Чл. 15. Спасителната станция трябва да бъде свързана чрез телефон или радиовръзка със спасителните постове, медицинските и реанимационни пунктове, дежурните моторни спасителни катери или лодки и най-близкия център за спешна медицинска помощ или отделенията за бърза и неотложна медицинска помощ.

Чл. 16. (1) Дейността на спасителната станция се организира и ръководи от началник, определен от стопанина на водната площ.

(2) Началник на спасителната станция може да бъде само правоспособен спасител, завършил курс и притежаващ документ за инструктор по водно спасяване.

Чл. 17. (1) Стопанинът на водната площ определя района на действие и зоната на спасяване на спасителната станция.

(2) Районът на действие на спасителната станция е водната повърхност, заключена между бреговата ивица и дъгата на окръжност, описана от центъра на спасителната станция с радиус не по-голям от 600 м. В района на действие спасителите оказват помощ само на пострадали, намиращ се на водната повърхност. Районът на действие се означава с далечни плаващи знаци, които определят крайните точки за действие.

(3) Зоната на спасяване е водната повърхност, в която спасителите оказват помощ на пострадали, намиращ се на повърхността на водата или на дъното на водната площ.

(4) Зоната на спасяване се означава с близкостоящи оранжеви плаващи знаци, поставени успоредно на брега на разстояние помежду им от 30 до 50 м, до 100 м от брега и при дълбочина до 2 м.

(5) Дънните ями, теченията и другите опасности в зоната на спасяване се означават с червени плаващи знаци.

(6) Стопанинът на водната площ връчва на всеки спасител срещу подпис точната схема на района на действие и зоната на спасяване.

Чл. 18. (1) На водните площи, които се ползват за къпане, плуване и водни спортове, се разкриват:

1. медицински пункт - на водни площи, които се охраняват от един до пет спасителни поста;
2. реанимационен пункт - на охранявани плажни ивици с дължина от 1 до 3 км;
3. подвижен реанимационен екип - само за черноморските плажове.

(2) Медицинските звена се обзавеждат съгласно изискванията, определени в [приложение № 5](#).

Чл. 19. В случай на удавяне стопанинът уведомява веднага съответното териториално поделение на Националната полиция.

Раздел IV

Водноспасителни и медицински кадри

Чл. 20. (1) Воден спасител може да бъде всяко лице, навършило 17 години и придобило правоспособност след обучение и успешно положен изпит.

(2) Българският червен кръст на основание чл. 4, т. 2, букви "д" и "е" от Закона за Български червен кръст провежда курсове за обучение и квалификация на водни спасители, издава документ за правоспособност и извършва ежегодна проверка на годността на водните спасители за водноспасителна дейност.

(3) Всеки спасител при постъпване на работа и ежегодно представя на стопанина на водната площ медицинско удостоверение за здравословното си състояние, издадено от здравното заведение, което го обслужва по местоживеене.

(4) Резултатите от ежегодната проверка за годността на водния спасител и за здравословното му състояние се нанасят в личния му талон, който е неразделна част от документа за правоспособност.

(5) За спасителите, които се назначават за неопределено време, проверочният изпит се провежда всяка година до 10 януари, а за сезонно назначаваните - до 30 май на текущата година.

(6) Спасителите, които управляват дежурни моторни или гребни плавателни средства, трябва да имат съответна правоспособност съгласно Наредбата за компетентност на морските лица в РБ (ДВ, бр. 83 и 84 от 1988 г.; изм. и доп., бр. 57 от 1992 г. и бр. 81 от 1993 г.).

Чл. 21. Водният спасител има следните задължения:

1. наблюдава непрекъснато по време на дежурство къпещите се в поверения му за охрана район, като има постоянна готовност за предприемане на спасителна акция;

2. извършва спасителна акция при инцидент във водата и оказва първа помощ до пристигане на медицински специалист;

3. проверява годността на спасителните съоръжения и състоянието на дъното в зоната на спасяване преди постъпване на дежурство;

4. уведомява писмено стопанина на водната площ при установяване на липси или негодност на спасителните съоръжения;

5. не допуска плуването на лица зад ограничителните плаващи знаци и къпането на деца под 10-годишна възраст без придружител;

6. поддържа личната си подготовка на необходимата степен за извършване на спасителни акции.

Чл. 22. Водният спасител няма право по време на дежурство да извършва несвойствена работа, която го отклонява от наблюдението на водната площ или от изпълнението на преките му задължения.

Чл. 23. (1) В медицинския пункт работят лекари и медицински сестри, които имат свидетелство за успешно завършен курс по интензивна медицина, издадено от катедрите по анестезиология и реанимация към висшите медицински училища.

(2) В реанимационният пункт или в състава на реанимационния подвижен екип работят лекари с призната специалност по анестезиология и реанимация.

Чл. 24. За осигуряване на медицинските екипи по чл. 23 и санитарен транспорт на територията на водните площи техните стопани сключват договор със здравни заведения или със Санитарно-курортното управление при Министерството на здравеопазването.

Чл. 25. Медицинският персонал е длъжен да:

1. оказва незабавно първа медицинска помощ при водни инциденти, спешни случаи и травми;

2. проверява наличието и годността на медицинската апаратура и медикаментите. При липса или негодност на същите незабавно сигнализира на стопанина на водната площ;

3. проверява сигурността на телефонната връзка или радиовръзката със спасителните постове и с най-близкия център за спешна медицинска помощ или отделенията за бърза и неотложна медицинска помощ.

Раздел V

Задължения на гражданите, ползващи водните площи

Чл. 26. Посетителите на водните площи са длъжни:

1. да се къпят само в зоната на спасяване на разрешените и максимално обезопасени водни площи;

2. да обличат спасителни жилетки при обучение и практикуване на водни спортове и при използване на плавателни съдове и съоръжения с развлекателна цел;

3. да не претоварват плавателните съдове;

4. да не скачат от плавателните съдове и бреговете съоръжения, непригодени за тази цел;

5. да не се доближават до движещи се и закотвени плавателни съдове;
6. да не ползват гребни и моторни плавателни съдове в зоната, определена за къпане;
7. да не преместват и да пазят от повреждане тобелите, сигналните средства и спасителните съоръжения;
8. да не плуват зад ограничителните плаващи знаци.
9. да не замърсяват водата и крайбрежните площи;
10. да паркират превозните средства само на определените за това места и да не ги мият в къпалните места или в близост до тях;
11. да спазват нарежданията на личния състав на спасителните постове и станции;
12. да не допускат къпане в охраняеми водни площи на деца под 10-годишна възраст без придружител.

Раздел VI

Административно-наказателни разпоредби

Чл. 27. (1) Лицата, които нарушават разпоредбите на наредбата, носят административно-наказателна отговорност по чл. 32 от ЗАНН, ако не подлежат на по-тежко наказание.

(2) Нарушенията се установяват с актове от длъжностни лица, определени от кмета на общината, на чиято територия се намира водната площ.

(3) Наказателните постановления се издават от кметовете на общините.

Чл. 28. Съставянето на актовете, издаването и обжалването на наказателните постановления се извършват съгласно разпоредбите на ЗАНН.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. "Стопанин" на водната площ по смисъла на тази наредба е собственикът или юридическите и физически лица, на които е предоставено правото за стопанисване или ползване.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 114 от Конституцията на Република България.

Приложение № 1 към чл. 9, ал. 2

Информативни знаци:

спасителен пост
медицински пункт
телефон
къпането разрешено
Предупредителни знаци:
подводни скали
дънна яма
рибарски мрежи
студена вода
водовъртеж
Забранителни знаци:
къпането забранено
скоковете забранени

Приложение № 2 към чл. 13, ал. 1

Изисквания към устройството и обзавеждането на спасителен пост

- I. Спасителен пост на открита водна площ;
 1. спасително въже;
 2. профилактично табло;
 3. сигнално средство - свирка, рупор или мегафон;
 4. спасителна топка с 30 м въже;
 5. сигнални флагове;
 6. сигнална мачта;
 7. наблюдателна вишка със сенник и ветрозащитни плоскости;
 8. спасителна лодка с гребла или извънборден двигател;
 9. бинокъл;
 10. комплект ограничителни и означителни плаващи знаци, маркери, табелки;
 11. комплект за гмуркане № 1 (плавници, маска, шнорхел);
 12. термометри за вода и въздух.
- II. Спасителен пост на плувен басейн:
 1. наблюдателна вишка или подиум;
 2. слънцезащитен чадър (за открити басейни);
 3. спасителна топка с 30 м въже;
 4. върлина с дължина 4-5 м;
 5. комплект № 1 (плавници, маска, шнорхел);
 6. сигнално средство (свирка, камбана, рупор или мегафон);
 7. термометри за вода и въздух.

Приложение № 3 към чл. 14, ал. 1

Изисквания към устройството и обзавеждането на спасителна станция

1. Командно-свързочен възел:
 - а) наблюдателна кула със сенник и ветрозащитни плоскости, сигнална мачта с комплект флагове;
 - б) профилактични табла;
 - в) сигнално средство за тревога - сирена, камбана или ракетно устройство;
 - г) свързочни средства - телефон или радиопост;
 - д) високоговорително устройство или мегафон;
 - е) бинокъл;
 - ж) секундомер;
 - з) термометри за вода и въздух;
 - и) дневник за дежурствата и инцидентите;
 - й) справочна литература и документи (схема за определяне района на действие и зоната на спасяване на спасителната станция, скала за определяне силата на вятъра и степента на вълнението);
 - к) резервни комплекти плавници, знаци и табели, облекло;
 - л) спасителна лодка с гребла - обзаведена по изискванията на Държавната инспекция по корабоплаване (ДИК);
 - м) спасителен моторен катер - на всеки 10 спасителни поста (обзаведени по изискванията на ДИК);
 - н) хангар за плавателните средства и горивно-смазочните материали;
 - о) учебно-тренировъчни средства (манекени за извличане и първа помощ) - по 1 на 10 спасителни поста.
2. Спасителен пост в състава на спасителната станция:
 - а) спасително въже;
 - б) профилактично табло;
 - в) сигнално средство - свирка, рупор или мегафон;
 - г) спасителна топка с 30 м въже;

- д) радиотелефон;
 - е) сигнални флагове;
 - ж) сигнална мачта;
 - з) наблюдателна вишка със сенник и ветрозащитни плоскости;
 - и) спасителна лодка с грабла или извънборден двигател;
 - й) бинокъл;
 - к) комплект ограничителни и означителни плаващи знаци, маркери, табелки;
 - л) комплект за гмуркане № 1 (плавници, маска, шнорхел);
 - м) термометри за вода и въздух.
3. Медицински или реанимационен пункт.

Приложение № 4 към чл. 14, ал. 3

Флагова сигнализация

Зелено знаме - къпането разрешено

Жълто знаме - къпането разрешено, но с повишено внимание

Червено знаме - къпането забранено

Червено и жълто знаме (червеното отгоре) - наблюдавана зона между двата флага

Приложение № 5 към чл. 18, ал. 2

Изисквания към устройството и обзавеждането на медицинските звена

I. Обзавеждане на медицински пункт:

- а) устройство за изкуствено дишане - тип Ambu;
 - б) крачна аспирационна помпа - тип Ambu;
 - в) пълен комплект маски за обдишване;
 - г) пълен комплект въздуховоди - тип Safar;
 - д) аспирационни катетри;
 - е) апарат за измерване на артериално налягане;
 - ж) стетоскоп;
 - з) стерилни спринцовки (по 10 броя от 1, 5, 10 и 20 cc);
 - и) турникет - тип Esmarch;
 - й) стерилни превръзки и разтвори за почистване (спирт, риванол);
 - к) разтвори за инфузионна терапия (глюкоза - 5%, 10% и 20%, NaCl 0,9% и 3%, Haemodex 10%);
 - л) коригиращи парентерални разтвори (NaCl 10%, KCl 15%, Ca gluc.10 %, Натриев бикарбонат 8,4%);
 - м) медикаменти за сърдечно-съдова ресуситация (Adrenalin, Isoprenalin, Nitroglycerin, Lidocain 2%, Chlophazolin, Furantryl);
 - н) кортикостероиди (Methylprednisolon);
 - о) медикаменти за първа помощ при травма (аналгетици, хемостатици);
 - п) инфузионни системи;
 - р) набори за канюлиране на периферни вени.
2. Бутилка с кислород - 5-7 литра (3 броя), с редуцилвентил.
3. Санитарна носилка.
4. Радиотелефон.
- II. Обзавеждане на медицински реанимационен пункт:
1. Реанимационна чанта със:
- а) набор за итубация (ларингоскоп с батерийно хранване, ендотрахеални тръби от всички размери);
 - б) устройство за обдишване - тип Ambu;

- в) крачна аспирационна помпа - тип Ambu;
 - г) пълен комплект маски за обдишване;
 - д) пълен комплект въздуховоди;
 - е) аспирационни катетри;
 - ж) инсуфлационни катетри;
 - з) медикаменти за циркулаторна ресуситация: симпатикомиметици (Dopamin, Adrenalin), антиаритмични (Lidocain 2%, Verapamil), антихипертензивни (Chlophazolin, Nitroglycerin), диуретици (Furanthryl), ваголитици (Atropin);
 - и) два броя перфузори с батерийно захранване;
 - й) разтвори за парентерално приложение: балансиращи (NaCl 0,9%, Ringer - lactate), коригиращи (NaCl 10%, KCl 15% Ca glucon. 10%, Натриев бикарбонат 8,4%), оводнителни (Glucosa 5% и 10%), разтворители (NaCl 0,9%, Aqua destilata, Glucosa 20%), плазмозаместители (Dextran 10%);
 - к) кортикостероиди (Methylprednisolon - amp. 8, 20, 100 mg);
 - л) медикаменти за интубация (Thiopental, Succenylcholine, Pavulon, Diazepam);
 - м) седатива (Diazeram);
 - н) аналгетици (Analgin, Fentanyl);
 - о) стомашни сонди;
 - п) набори за канюлиране на периферни и централни вени;
 - р) спринцовки, игли и инфузионни системи;
 - с) апарат за измерване на артериално налягане и стетоскоп.
2. Портативен респиратор.
 3. Портативен дефибрилатор с кардиоскоп.
 4. Портативен кардиостимулатор.
 5. Кислородна бутилка - голяма, с редуцилвентил.
 6. Барабани със стерилен превързочен материал, латексови ръкавици и инструментариум за кръвоспиране.
 7. Носилка.
 8. Радиотелефон.
- III. Обзавеждане на санитарна линейка:
1. Санитарна чанта със:
 - а) набор за интубация, маски, аспирационни катетри;
 - б) медикаменти (вж. раздел II);
 - в) стерилни спринцовки;
 - г) инфузионни системи.
 2. Устройство за обдишване - тип Ambu.
 3. Крачна аспирационна помпа - тип Ambu.
 4. Портативен дефибрилатор с кардиоскоп.
 5. Бутилка с кислород - 5-7 литра, с редуцилвентил.

---(*)---